

Islamles is al decennialang verankerd in onderwijs België

Trouw
11-12-09

De Amsterdamse stadsdeelvoorzitter Marcouch struikelde over zijn pleidooi voor koranles op openbare scholen. In België is dat al praktisch.

Léonoor Kuijk
Brussel

„Ik heb er geen invloed op”, vat directeur Jean-Louis Leroy van de openbare basisschool Prince Baudouin in de Brusselse wijk Sint-Lambrechts Woluwe samen. „De godsdienstleraren komen hier op woensdag en donderdag. De ouders vullen aan het begin van het jaar een formulier in voor welke godsdienstige richting ze hun kinderen inschrijven. De kinderen worden over de klassen verdeeld en elke godsdienstleraar geeft op zijn eigen manier les”.

Er zijn wettelijke afspraken. Bijvoorbeeld dat er geen sprake mag zijn van propaganda en dat de lessen in het Frans of Nederlands zijn. „Maar als ik twijfels heb over de inhoud of de kwaliteit van de lessen, kan ik niets doen.”

Elke godsdienstige richting leidt haar eigen leraren op en heeft haar eigen onderwijsinspectie. Dat is het gevolg van de Belgische onderwijswet van 1959 waarin werd geregeld dat op de openbare scholen voor zowel lager als middelbaar onderwijs ten minste twee uur godsdienstles wordt gegeven, en daarnaast nog eens twee uur filosofie voor iedereen. Leerlingen kunnen kiezen uit is-

lam, jodendom, niet-confessionele zedenleer (moraal), protestantse godsdienst en rooms-katholieke godsdienst. De lessen worden verzorgd door de „bedienaars van de erediensten of hun afgevaardigde, die door de minister van openbaar onderwijs op voordracht van de hoofden van de betrokken erediensten worden benoemd”.

Op de bijzondere scholen, in België 'vrije scholen' genaamd, wordt de inrichting van het godsdienstonderwijs verzorgd naar inzicht van de scholen zelf.

Zo kan het gebeuren dat er op een Belgische katholieke school uiteindelijk minder aan godsdienst wordt

Nederlandse situatie

Ouders die hun kind naar een Nederlandse openbare school sturen, hebben het recht de school te vragen mee te werken aan godsdienstlessen. De school zelf hoeft niet voor die lessen te zorgen; die vallen onder verantwoordelijkheid van bijvoorbeeld een kerk. De leraar is ook in dienst van die kerk. Deze regeling bestaat al heel lang en wordt tot nu toe vooral gebruikt door katholieke en protestantse ouders. Ahmed Marcouch, voorzitter van het Amsterdamse stadsdeel Slotervaart, pleit ervoor dat ook islamitische ouders van dit recht gebruik gaan maken. Zo worden openbare scholen voor moslims aantrekkelijk en hoeven ze hun kinderen niet naar islamitische scholen sturen.

gedaan dan op een openbare school.

Er is veel discussie over deze wet. Vorig jaar opperde de toenmalige Waalse socialistische minister voor jeugdzaken Marc Tarabella dat de godsdienstlessen wel wat minder konden en dat de kinderen beter meer aan sport konden doen. Godsdienst behoort tot de privésfeer, zei hij. Zijn plan vond in de politiek weinig bijval.

Praktische problemen zijn er ook. Het blijkt in Brussel bijvoorbeeld moeilijk om Nederlandssprekenden te vinden die islamonderwijs kunnen geven.

Ouders zien vaak ook de voordelen. Nu hoeven ze niet buiten school om iets extra's te regelen voor het godsdienstonderwijs. Sommige ouders laten hun kinderen per leerjaar van godsdienst wisselen. Bijvoorbeeld als de beide ouders elk een andere godsdienst hebben, of gewoon om hun kinderen te laten kennismaken met een andere manier van denken. Soms is de reden ook pragmatisch, wanneer het beste vriendje naar een andere les gaat.

Leroy heeft in de loop der jaren een verschuiving gezien van 'rooms-katholiek' naar 'islam'. Maar het valt hem op dat op deze, doorsnee, stadschool vooral het protestantisme in opmars is en dat ouders hun kinderen juist vaker voor de godsdienstlessen inschrijven dan voor 'moraal'. „Ik krijg ook vaker de vraag waarom er geen lessen hindoeïsme of boeddhisme zijn. Maar niemand vraagt me waarom er überhaupt zo veel aandacht is voor godsdienst.”